

Estat de dret i democràcia

written by Pau Miserachs | 27 de juny de 2019

Encara hi ha qui diu que el fonament de l'estat de dret és la unitat de la pàtria i no pensa que l'estat de dret exigeix no sols lleis justes i democràtiques sinó també l'aplicació de les lleis amb equitat i respecte als drets humans i la dignitat humana.

L'estat de dret ha de servir per promoure la pau entre comunitats dins d'un mateix estat, garantir els drets humans dels individus, la dignitat humana, i mirar sempre per la conciliació i harmonia entre minories lingüístiques i nacionals, considerant la pau com el bé més preuat.

L'article 103 de la Carta fundacional de les Nacions Unides, publicada al BOE del 16 de novembre de 1990, deixa ben clar que aquesta Carta té prioritat sobre qualsevol altre tractat, de la mateixa manera que el tractat internacional sobre drets humans, segons recorda l'informe aprovat pel Consell de Drets Humans de les Nacions Unides el 16 de gener de 2018 sobre la promoció de la democràcia i un ordre internacional equitatiu.

L'exercici del dret a l'autodeterminació reconegut per les Nacions Unides als pobles indígenes i no representats, és també una expressió de la democràcia i es considera un dret humà. La pràctica d'un diàleg previ és la millor mesura per prevenir qualsevol conflicte.

El principi d'integritat o unitat territorial que incorporen nombroses constitucions no pot ser utilitzat internacionalment per negar el dret a l'autodeterminació dels pobles, ja que és un dret d'obligat respecte.

Tampoc és viable en els nostres dies, com diu l'informe del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides de 16 de gener de 2018 sobre la promoció de la democràcia i un ordre internacional equitatiu, limitar aquest dret de

l'autodeterminació exclusivament als països colonitzats.

Autodeterminació vol dir dret a l'existència, la llibertat i la identitat, i permet resoldre conflictes territorials, lingüístics i identitaris de minories nacionals, establint diferents sistemes de garanties, ja que l'aspiració dels pobles a l'autodeterminació no va acabar amb la descolonització dels anys 60, sinó que és aplicable tanmateix a pobles amb autonomia, estat federal, unificacions amb altres estats i pobles existents a una i l'altra banda de fronteres.

El dret a la secessió s'ha de reconèixer als pobles amb capacitat territorial per convertir-se en membres de la comunitat internacional, segons va quedar establert en el Tractat de Montevideo de 1933 que ara les Nacions Unides fa seu, a més un govern ha de garantir una forma democràtica de govern que respecti els drets humans i l'imperi de la llei.

Un nou estat en ple segle XXI pot ser multiètnic, multireligiós, multilingüístic i plurinacional, en funció de l'adhesió i integració de la base social en el nou ordre decidit democràticament, amb plenes garanties, en llibertat i sota la tutela de les Nacions Unides.

Els estats estan obligats a respectar l'esperit de les lleis tant com el text redaccional, perquè no és comprensible l'aplicació uniforme de la llei ni l'abús del dret. Existeixen uns principis de justícia natural que es converteixen en principis morals que impedeixen que una part obtingui avantatges sobre una altra.

El dret d'accedir a la informació és indispensable en qualsevol democràcia, ja que la llibertat d'opinió i d'expressió permeten conèixer la veritat. Però intentar suprimir aquestes llibertats és antidemocràtic i ofèn l'ordre de la democràcia internacional, assenyala l'informe abans esmentat.

Els estats han de promoure estabilitat i progrés en tots els

ordres, de manera que la igualtat d'oportunitats sigui realitzable i la riquesa es reparteixi amb criteris de justícia, superant els obstacles i entrebancs que es puguin presentar.